

Nota van zienswijzen

**Ontwerp-projectplan Waterwet
“Herinrichting Lage Raam”**

April 2024

Waterschap Aa en Maas

Geanonimiseerde versie

Nota van zienswijzen

n.a.v. ontwerp-projectplan Herinrichting Lage Raam.

Nr.		Inspreker	Samenvatting zienswijzen	Overwegingen waterschap	Persoonlijk antwoord/Conclusie/gevolg
1	A	Inspreker 1	Inbrenger geeft aan de peilverhoging alleen in de lente en zomer te handhaven en huidig of lager peil in de herfst en winter.	<p>Voor een ecologisch goed functionerend watersysteem voeren we jaarrond één peil, hier worden geen veranderingen in aangebracht. (winterpeil = zomerpeil).</p> <p>In de Nota Peilbeheer is vastgelegd dat plotselinge peilverlagingen of plotselinge peilverhogingen zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. Voor de nieuwe stuw bij de Egweg in de Lage Raam wordt een streefpeil van 7.60 m +NAP aangehouden met beheermarges. Het wordt een geautomatiseerd systeem dus de klepstanden reageren op streefpeil en daarmee dus direct op veranderingen in de afvoer van de Lage Raam. Zoals beschreven in de nota peilbeheer (Peilbeheer en peilbesluit - Waterschap Aa en Maas) zijn de beheermarges juist bedoeld om in natte situaties (vaak in winter en vroeg voorjaar) het peil naar beneden bij te stellen, en in extreem droge situaties naar boven bij te stellen.</p>	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	b		Inbrenger geeft aan dat een hoger grondwaterpeil tot wateroverlast zal leiden in de kelder welk wordt gebruikt als praktijkruimte.	Ten eerste is een eigenaar in principe zelf verantwoordelijk voor het waterdicht zijn van zijn of haar kelder. Daarnaast is het effect van de peilverhoging in de Lage	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.

			<p>Raam op het grondwater door middel van modellen in kaart gebracht. Ter hoogte van de woningen van de inbrenger(s) zijn geen effecten waarneembaar op het grondwatervniveau na een peilverhoging van 40 cm.</p> <p>Er wordt geen effect berekend op de locatie van uw woning. De aanwezige +/- 20cm dikke kleilaag die op ca. 80cm onder maaiveld ligt kan wel zorgen voor een schijngrondwaterspiegel. Ook deze wordt niet beïnvloed door de peilopzet in de Raam. Eventuele effecten zouden onder de laag plaatsvinden. Neerslag kan wel boven deze laag blijven staan waardoor een schijngrondwaterstand ervaren kan worden. Er moet dus gezorgd worden dat de neerslag voldoende afgevoerd kan worden. Dit is een verantwoordelijkheid voor de eigenaar.</p> <p>Ondanks dat er in deze buurt geen of nauwelijks effecten op de gemiddelde grondwaterstanden verwacht worden is, na meerdere contactmomenten met buurtbewoners onder andere op 14 december 2022, besloten om de watergangen langs de Zeisweg en Campagnelaan aan te passen. De B-waterloop langs de Zeisweg worden opgeknapt als mitigerende maatregel voor</p>	
--	--	--	--	--

				de peilopzet op de Lage Raam. En om eventueel toekomstig nadelig effect van de peilopzet in project Lage Raam te voorkomen. De streefpeilen blijven dus gehandhaafd, echter bij calamiteiten en hoge grondwaterstanden blijft maatwerk van toepassing.	
2	a	Inspreker 2	Inspreker geeft aan dat gronden in eigendom benoemd staan als onderdeel van "De Dennen". Deze vermelding is onjuist. De gronden ten westen van de Heuf/Ossenbroekweg behoren toe aan Landgoed Ossenbroek.	Projectteam heeft hier abusievelijk enkele elementen ingetekend. Dit is niet op een goede manier afgestemd. Daarom zullen deze elementen ook verwijderd worden op het aangepaste ontwerp als onderdeel van het definitief PPWW.	Aanpassingen in het Projectplan Waterwet. De benaming van de percelen zijn gewijzigd.
	b		Landgoed Ossenbroek is deels geclassificeerd als Beschermd Monument/ Historische Buitenplaats. (zie Complexnummer 520316 in het Monumentenregister). In het Ontwerp PPWW wordt niet teruggevonden welke eventuele beperkingen deze aanwijzing met zich meebrengt voor project Lage Raam.	Naar aanleiding van de hydrologische berekeningen zoals te vinden in hoofdstuk 5 van het Ontwerp PPWW is beoordeeld dat er geen negatieve effecten of beperkingen aan te wijzen zijn in relatie tot deze classificering naar aanleiding van de maatregelen binnen project Lage Raam. Daarom worden er op dit punt geen aanpassingen opgenomen in het definitief PPWW.	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	c		Inbrenger geeft aan dat de ingetekende bomen op hun eigendom niet zijn besproken en niet akkoord zijn.	Idem 2a	Aanpassingen in het Projectplan Waterwet. De aanplant van bomen op deze locatie is uit het ontwerp gehaald.
3	a	Inspreker 3	Inspreker geeft aan de peilverhoging alleen in de zomer	Idem aan 1a	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.

			te handhaven en huidig of lager peil in de herfst en winter en voorjaarsperiode.		
	b		Inspreker verzoekt of de sloot aan de noordzijde van de Campagnelaan meegenomen kan worden in het afvoersysteem en in het onderhoudsstelsel van Waterschap Aa en Maas.	De watergangen langs de Zeisweg en Campagnelaan worden geoptimaliseerd om de afwatering in de huidige situatie te verbeteren voor oppervlakkige afwatering. Na deze optimalisatie blijven deze watergangen geclassificeerd als B watergang (oppervlaktewaterlichamen met een maatgevende afvoer van minder dan 30 liter per seconde). Bij een B-watergang ligt de verantwoordelijkheid voor onderhoud bij de aanliggende eigenaren (bij 2 aanliggende eigenaren ieder voor de helft van het dwarsprofiel). Gemeente is eigenaar van weg met berm en voor de helft verantwoordelijk voor maaien van de watergang.	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	c		Inspreker geeft aan bij hevige wateroverlast een pomp te wensen voor nood nabij de primaire waterloop aan de Riekweg.	Het waterschap heeft nergens een standaard maatregel in geval van calamiteiten. De inzet van noodpompen is altijd een afweging die per situatie en calamiteit wordt bekeken, indien nodig in overleg met brandweer en omwonenden. Bij hevige wateroverlast zal deze werkwijze van toepassing blijven op uw locatie.	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	d		Inspreker wil graag weten wanneer en welke maatregelen het waterschap treft wanneer door monitoring blijkt dat de modellen afwijken van de daadwerkelijke situatie en er daardoor problemen	Door geleidelijk, in meerdere stappen het waterpeil te verhogen krijgt het gebied de kans om stapsgewijs aan de nieuwe situatie te wennen en kunnen we als waterschap zorgvuldig de effecten evalueren. De resultaten van de monitoring en de evaluatie zullen gedeeld worden. De	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.

			<p>ontstaan. Graag zien zij dit opgenomen in het plan.</p>	<p>grondwaterstanden worden gemonitord door middel van het uitgebreide peilbuizenmeetnet dat in het gebied aanwezig is. Hierbij worden analyses uitgevoerd om de verandering van de grondwaterstanden zoals dat aan de voorkant is berekend met het grondwatermodel voor een bepaald scenario, te toetsen aan de gemeten verandering van de grondwaterstanden in de praktijk als gevolg van de peilverhoging. Tijdens het uitvoeren van de peilopzet wordt dus getoetst of de berekende veranderingen met het grondwatermodel ook daadwerkelijk overeenkomen met de gemeten grondwaterstandsveranderingen. Indien nodig kan dan worden bijgestuurd. Na de verhoging blijven we nog 5 jaar de situatie goed monitoren. In het monitoringsplan dat we vooraf maken wordt vastgelegd hoe er gehandeld wordt bij afwijkende effecten.</p> <p>De installatie van stuw Egweg wordt zo gebouwd dat de klep indien nodig of wenselijk ook volledig gestreken kan worden. Dit wil zeggen dat hij op die manier geen opstuwing zal realiseren.</p> <p>Tevens is er op enkele percelen binnen het gebied een peilbuis geplaatst binnen het project participatieve monitoring. Zoals aangegeven in de mail d.d. 20-09-2023 die verstuurd is naar de betreffende eigenaren kunnen peilbuizen waarvan geen regelmatige gegevens ingediend zijn niet meegenomen worden in de 0-meting. Dit kan dus ook betekenen dat er voor uw</p>	
--	--	--	--	--	--

				locatie of een deel van uw locatie geen goed beeld is van de actuele grondwaterstanden. Ook deze metingen worden meegenomen in de monitoring.	
	e		Inspreker geeft aan graag het waterpeil in de herfst, winter en lente met 10 cm te willen verlagen ten opzicht van huidig peil in plaats van verhogen met 40 cm.	Idem aan 1a	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
4	a	Inspreker 4	'- Er bestaat voor cliënt onduidelijkheid voor impact ten aanzien van de huiskavel c.q. veldkavel	Het waterschap heeft uitgebreid onderzoek gedaan naar de effecten van peilverhoging in o.a. de Lage Raam. Deze effecten zijn opgenomen in hoofdstuk 5 het Projectplan Waterwet.	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	b		- Door waterschap wordt gesteld dat er geen overlast gaat volgen naar aanleiding van het gebiedsplan. Echter, dit blijkt niet uit de stukken en gegevens. Het lijkt cliënt onwaarschijnlijk dat de effecten van de peilverhoging beperkt blijven tot nagenoeg de (kadastrale) grenzen van het projectplan	De relevante informatie en meerdere tussenresultaten zijn o.a. gedeeld in de begeleidingsgroep waar cliënt onderdeel van uitmaakte. Veel van deze informatie is ook ontsloten via de website www.aaenmaas.nl/lageraam . Deze maken inzichtelijk waar effect verwacht wordt. Specifiek voor client relevante informatie is gedeeld tijdens de keukentafelgesprekken op 20-05-2022, 31-05-2022, 27-09-2023, 24-10-2023 e.a. In deze gesprekken zijn kaarten gedeeld met de verwachte effecten op perceelsniveau. Daarnaast is voor het gehele projectgebied gekeken hoe ongewenste effecten voorkomen kunnen worden door maatregelen op perceelsniveau, voor de percelen van uw client is mede om deze reden besloten om de watergang van de Rotscheweg richting de Lage Raam op te	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.

				<p>waarden zoals beschreven in paragraaf 4.2 van het definitief PPWW. Indien maatregelen op systeemniveau niet afdoende zijn wordt gekeken naar mitigatie waarbij maatregelen op perceelsniveau getroffen worden of acceptatie van de mogelijk nadelige effecten. Voor uw client zijn percelen is beoordeeld dat er sprake kan zijn van onevenredig nadeel na realisatie van de peilopzet. Daarom worden reeds gesprekken gevoerd over de mogelijkheden omtrent mitigatie.</p>	
	c		<p>- Het bevoegd gezag heeft niet deugdelijk gemotiveerd waarom sprake is van een goede ruimtelijke ordening</p>	<p>Het waterschap is geen bevoegd gezag voor de ruimtelijke ordening. In deel II van het Projectplan Waterwet is de relatie gelegd met het vigerende beleid en de ruimtelijke onderbouwing die aan de basis ligt van dit plan.</p>	<p>Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.</p>
	d	Nadere gronden	<p>'- Inbrenger stelt dat cliënt heeft verzocht om een nadere termijn voor aanvulling van de zienswijze (4 weken in plaats van 2 weken) maar dit werd afgewezen omdat het plan zo spoedig mogelijk in het Dagelijks Bestuur moest komen. Cliënt stelt zich dan ook de vraag of Waterschap een zorgvuldig besluit wenst te nemen of dat Waterschap om andere redenen snelheid in het proces wenst door te voeren.</p>	<p>Het tot stand komen van het projectplan heeft een aantal jaren voorbereidingstijd gehad en reeds in 2022 was bekend dat eind 2023 plan vastgesteld zal gaan worden. Gedurende die voorbereidingsperiode is veelvuldig contact geweest met veel stakeholders via bijeenkomsten, keukentafelgesprekken en online informatieverstrekking. Ook uw cliënt is daar bij betrokken geweest. Na vaststelling van het ontwerp PPWW geldt een wettelijke termijn van 6 weken inzage en gelegenheid tot inbrengen van</p>	<p>Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.</p>

				<p>zienswijze. Vervolgens bent u op verzoek in gelegenheid gesteld 14 dagen de tijd te nemen voor het inbrengen van nadere gronden. Wederom op uw verzoek is de termijn nogmaals uitgesteld met 2 werkdagen.</p> <p>De beantwoording van zienswijzen en vaststelling door het bestuur neemt een aantal weken in beslag.</p>	
	e		<p>- Inrichting van een natuurvriendelijke oever heeft grote consequenties voor de afvoer van oppervlaktewater, dit is echter vanuit het O-PPWW niet duidelijk. Uit het projectplan blijkt op geen enkele wijze hoe Waterschap de inrichting heeft gekoppeld aan de landbouwkundige belangen van cliënten</p>	<p>- Capaciteit van de beek is beschreven in hoofdstuk 5.4.1 van het PPWW. Tevens is dit terug te vinden in de hydrologische rapportage.</p> <p>Hierbij is uitgegaan van een begroeide moeras en overstromingszone. Dat betreft dus een conservatief uitgangspunt. Voor de Lage Raam wordt ook een Beheer en Onderhoudsplan opgesteld om ervoor te zorgen dat de afvoercapaciteit blijft voldoen aan de beschrijving zoals opgenomen in paragraaf 5.4.1 van het definitief PPWW. Waterbeheer en planontwikkeling voor de Lage Raam moet rekening houden met meerdere functies. De agrarische functie maakt hier ook deel van uit. Er wordt zo goed mogelijk gekeken naar de belangen vanuit de diverse functies.</p>	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	f		<p>- Geeft aan dat op geen enkele wijze is onderzocht wat het effect is van project LR op de percelen.</p>	<p>Effect op percelen beschreven in hoofdstuk 5.4.2 en in detail besproken met cliënt tijdens eerder genoemde keukentafelgesprekken. De ontwerptekeningen waar u naar verwijst</p>	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.

			<p>geven enkel aan hoe de beek en directe omgeving zal worden ingericht. Het effect voor grondwater is in hoofdstuk 5.4.2 voor het hele effectgebied weergegeven.</p> <p>In rapportage is opgenomen waar nadelig effect voor landbouw plaatsvindt als gevolg van de peilopzet in het projectgebied van de Lage Raam. Deze zijn berekend aan de hand van o.a. de Waterwijzer Landbouw. In detail zijn deze gegevens (en meerdere varianten in eerdere planfasen) ook gedeeld met uw cliënt. Voor de vastgestelde variant is in het Definitief Ontwerp aangegeven welke effecten dat heeft.</p> <p>Op uw client zijn perceel is sprake van mogelijk onevenredig nadeel na realisatie van de peilopzet. Daarom worden reeds gesprekken gevoerd over de wijze waarop mitigatie toegepast wordt. De wijze waarop mitigatie toegepast wordt zal in een afzonderlijke overeenkomst worden vastgelegd (niet in het Projectplan Waterwet).</p>	
	g	<p>Uit het door Waterschap opgestelde projectplan blijkt op geen enkele wijze in hoeverre de maatregelen effect hebben in samenhang met de peilopzet in de Maas.</p>	<p>In de referentiesituatie is rekening gehouden met de huidige grondwaterstanden en hiermee ook een verhoogd Maaspeil.</p>	<p>Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.</p>
	h	<p>- Het is cliënt niet duidelijk op basis van welke invoergegevens de modellen tot</p>	<p>Het hydrologisch model is door TAUW opgesteld, beoordeeld en verbeterd. Vervolgens is het model getoetst door een</p>	

		stand zijn gekomen. Inbrenger is van mening dat het projectplan op dit onderdeel onvoldoende zorgvuldig tot stand is gekomen.	extern deskundige en akkoord bevonden, deze conclusie werd ook gedeeld door de begeleidingsgroep van 22 september 2021. De resultaten van de referentiesituatie zijn ook besproken in diverse keukentafelgesprekken en als herkenbaar beoordeeld.	
i		- Inbrenger verzoekt u om in de nota van zienswijzen kenbaar te maken hoe Waterschap de schade gaat beoordelen en meer specifiek: hoe inbrenger aan moet tonen dat waterschade op de percelen het gevolg is van de maatregelen uit het projectplan. Cliënt verzoekt in dat verband om een 0-meting uit te voeren.	<p>Als in de toekomst blijkt dat de werkelijke situatie afwijkt van de berekende situatie kan een verzoek om nadeelcompensatie worden ingediend.</p> <p>De grondwaterstanden worden gemonitord door middel van het uitgebreide peilbuizenmeetnet dat in het gebied aanwezig is. Hierbij worden analyses uitgevoerd om de verandering van de grondwaterstanden, zoals dat aan de voorkant is berekend met het grondwatermodel voor een bepaald scenario, te toetsen aan de gemeten verandering van de grondwaterstanden in de praktijk als gevolg van de peilverhoging. Tijdens het uitvoeren van de peilopzet wordt dus getoetst of de berekende veranderingen met het grondwatermodel ook daadwerkelijk overeenkomen met de gemeten grondwaterstandsveranderingen. Indien nodig kan dan worden bijgestuurd.</p> <p>Daarbij worden sterk fluctuerende weersomstandigheden die altijd voor kunnen komen gefilterd. Het waterschap gaat tot 5 jaar na instellen van het streefpeil actief de benodigde analyses opstellen. Bij deze monitoring zal naast de peilbuizen ook</p>	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.

				gebruik worden gemaakt van de grondwatermodellen en de Waterwijzer Landbouw zoals dat ook is gedaan tijdens de planvorming voor dit plan.	
5	a	Inspreker 5	Idem 4a	Idem 4a	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	b		Idem 4b	De relevante informatie en meerdere tussenresultaten zijn o.a. gedeeld in de begeleidingsgroep. Veel van deze informatie is ook ontsloten via de website www.aanenmaas.nl/lageraam . Deze maken inzichtelijk waar effect verwacht wordt. Specifiek voor client relevante informatie is gedeeld tijdens de keukentafelgesprekken op 20-05-2022, 16-11-2022, 01-02-2023, 07-07-2023 e.a. In deze gesprekken zijn kaarten gedeeld met de verwachte effecten op perceelsniveau.	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	c		Idem 4c	Idem 4c	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	d	Nadere gronden	Idem 4d	Idem 4d	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	e		Idem 4e	Idem 4e	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	f		Idem 4f	Effect op percelen beschreven in hoofdstuk 5.4.2 en in detail besproken met cliënt tijdens eerder genoemde keukentafelgesprekken. De ontwerptekeningen waar u naar verwijst geven enkel aan hoe de beek en directe omgeving zal worden ingericht. Het effect voor grondwater is in hoofdstuk 5.4.2 voor het hele effectgebied weergegeven. In rapportage is opgenomen waar nadelig effect voor landbouw plaatsvindt als gevolg van de peilopzet in het projectgebied van de Lage Raam. Deze zijn berekend aan de	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.

				<p>hand van o.a. de Waterwijze Landbouw. In detail zijn deze gegevens (en meerdere varianten in eerdere planfasen) ook gedeeld met uw cliënt. Voor de vastgestelde variant is in het Definitief Ontwerp aangegeven welke effecten dat heeft.</p> <p>Op een aantal plaatsen is ook beoordeeld dat (grondwater) effecten een (te) grote impact kunnen hebben op het landbouwkundig gebruik. Om die reden is samen met uw cliënt gewerkt aan een ruilvoorstel. Dit ruilvoorstel is door uw client ook akkoord bevonden. Met deze ruiling zijn percelen van client door waterschap Aa en Maas verworven.</p>	
	g		Idem 4g	Idem 4g	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	h		Idem 4h	Idem 4h	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	i		Idem 4i	Idem 4i	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
6	a	Inspreker 6	Idem 4a	Idem 4a	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	b		Idem 4b	<p>De relevante informatie en meerdere tussenresultaten zijn o.a. gedeeld in de begeleidingsgroep. Veel van deze informatie is ook ontsloten via de website www.aaenmaas.nl/lageraam. Deze maken inzichtelijk waar effect verwacht wordt. Specifiek voor client relevante informatie is gedeeld tijdens de keukentafelgesprekken op d.d. 02-06-2022, 10-11-2022, divers telefonisch contact en middels een uitvoerige mailwisseling, laatste mailcontact d.d. 28-11-2023 In deze gesprekken zijn kaarten gedeeld met de verwachte effecten op perceelsniveau.</p>	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.

	c		Idem 4c	Idem 4c	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	d	Nadere gronden	Idem 4d	Idem 4d	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	e		Idem 4e	Idem 4e	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	f		Idem 4f	<p>Effect op percelen beschreven in hoofdstuk 5.4.2 en in detail besproken met cliënt tijdens eerder genoemde keukentafelgesprekken. De ontwerptekeningen waar u naar verwijst geven enkel aan hoe de beek en directe omgeving zal worden ingericht. Het effect voor grondwater is in hoofdstuk 5.4.2 voor het hele effectgebied weergegeven.</p> <p>In rapportage is opgenomen waar nadelig effect voor landbouw plaatsvindt als gevolg van de peilopzet in het projectgebied van de Lage Raam. Deze zijn berekend aan de hand van o.a. de Waterwijze Landbouw. In detail zijn deze gegevens (en meerdere varianten in eerdere planfasen) ook gedeeld met uw cliënt. Voor de vastgestelde variant is in het Definitief Ontwerp aangegeven welke effecten dat heeft.</p> <p>Op basis van de hydrologische berekeningen is bevestigd dat er geen aanleiding is om te mitigeren aangezien het verwachte nadelig effect vanuit deze berekeningen minimaal is. Slecht een zeer beperkt oppervlakte heeft een opbrengstenderving van 0-1 procent. Dit is ook besproken tijdens eerder genoemde contactmomenten.</p>	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.

				Tevens is er op uw perceel een peilbuis geplaatst binnen het project participatieve monitoring. Zoals aangegeven in de mail d.d. 20-09-2023 kunnen peilbuizen waarvan geen regelmatige gegevens ingediend zijn niet meegenomen worden in de 0-meting. Dit kan dus ook betekenen dat er voor uw locatie of een deel van uw locatie geen goed beeld is van de actuele grondwaterstanden.	
	g		Idem 4g	Idem 4g	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	h		Idem 4h	Idem 4h	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	i		Idem 4i	Idem 4i	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
7	a	Inspreker 7	Idem 4a	Idem 4a	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	b		Idem 4b	De relevante informatie en meerdere tussenresultaten zijn o.a. gedeeld in de begeleidingsgroep. Veel van deze informatie is ook ontsloten via de website www.aenmaas.nl/lageraam . Deze maken inzichtelijk waar effect verwacht wordt. Specifiek voor client relevante informatie is gedeeld tijdens de keukentafelgesprekken op d.d. 20-05-2020, 02-06-2022, 16-11-2022, divers telefonisch contact en middels een mailwisseling, laatste mailcontact d.d. 31-08-2023 In deze gesprekken zijn kaarten gedeeld met de verwachte effecten op perceelsniveau.	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	c		Idem 4c	Idem 4c	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	d	Nadere gronden	Idem 4d	Idem 4d	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	e		Idem 4e	Idem 4e	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	f		Idem 4f	Effect op percelen beschreven in hoofdstuk 5.4.2 en in detail besproken met cliënt	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.

			<p>tijdens eerder genoemde keukentafelgesprekken. De ontwerptekeningen waar u naar verwijst geven enkel aan hoe de beek en directe omgeving zal worden ingericht. Het effect voor grondwater is in hoofdstuk 5.4.2 voor het hele effectgebied weergegeven.</p> <p>In rapportage is opgenomen waar nadelig effect voor landbouw plaatsvindt als gevolg van de peilopzet in het projectgebied van de Lage Raam. Deze zijn berekend aan de hand van o.a. de Waterwijze Landbouw. In detail zijn deze gegevens (en meerdere varianten in eerdere planfasen) ook gedeeld met uw cliënt. Voor de vastgestelde variant is in het Definitief Ontwerp aangegeven welke effecten dat heeft.</p> <p>Ondanks dat er in deze buurt geen of nauwelijks effecten op de gemiddelde grondwaterstanden verwacht worden is, na meerdere contactmomenten met buurtbewoners onder andere op 14-12-2022 , besloten om de watergangen langs de Zeisweg en Campagnelaan aan te passen. De B-waterloop langs de Zeisweg worden opgeknapt als mitigerende maatregel voor de peilopzet op de Lage Raam. En eventueel toekomstig nadelig effect van de peilopzet in project Lage Raam te voorkomen. Tevens is er op uw perceel een peilbuis geplaatst binnen het project participatieve monitoring. Zoals</p>	
--	--	--	---	--

				aangegeven in de mail d.d. 20-09-2023 kunnen peilbuizen waarvan geen regelmatige gegevens ingediend zijn niet meegenomen worden in de 0-meting. Dit kan dus ook betekenen dat er voor uw locatie of een deel van uw locatie geen goed beeld is van de actuele grondwaterstanden bij het waterschap	
	g		Idem 4g	Idem 4g	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	h		Idem 4h	Idem 4h	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	i		Idem 4i	Idem 4i	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
8	a	Inspreker 8	Idem 4a	Idem 4a	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	b		Idem 4b	De relevante informatie en meerdere tussenresultaten zijn o.a. gedeeld in de begeleidingsgroep. Veel van deze informatie is ook ontsloten via de website www.aanenmaas.nl/lageraam . Deze maken inzichtelijk waar effect verwacht wordt. Specifiek voor client relevante informatie is gedeeld tijdens de keukentafelgesprekken op d.d. 13-07-2021. In deze gesprekken zijn kaarten gedeeld met de verwachte effecten op perceelsniveau.	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	c		Idem 4c	Idem 4c	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	d	Nadere gronden	Idem 4d	Idem 4d	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	e		Idem 4e	Idem 4e	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	f		Idem 4f	Effect op percelen beschreven in hoofdstuk 5.4.2 en in detail besproken met cliënt tijdens eerder genoemde keukentafelgesprekken. De ontwerptekeningen waar u naar verwijst geven enkel aan hoe de beek en directe omgeving zal worden ingericht. Het effect	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.

				<p>voor grondwater is in hoofdstuk 5.4.2 voor het hele effectgebied weergegeven.</p> <p>In rapportage is opgenomen waar nadelig effect voor landbouw plaatsvindt als gevolg van de peilopzet in het projectgebied van de Lage Raam. Deze zijn berekend aan de hand van o.a. de Waterwijze Landbouw. In detail zijn deze gegevens (en meerdere varianten in eerdere planfasen) ook gedeeld met uw cliënt. Voor de vastgestelde variant is in het Definitief Ontwerp aangegeven welke effecten dat heeft.</p> <p>Aan de hand van de diverse berekeningen die reeds uitgevoerd zijn is beoordeeld dat op de percelen van uw client geen onevenredig nadeel plaats zal vinden. Dit is ook besproken tijdens keukentafelgesprekken o.a. d.d. 13-07-2021</p>	
	g		Idem 4g	Idem 4g	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	h		Idem 4h	Idem 4h	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	i		Idem 4i	Idem 4i	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
9	a	Inspreker 9	Idem 4a	Idem 4a	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	b		Idem 4b	<p>De relevante informatie en meerdere tussenresultaten zijn o.a. gedeeld in de begeleidingsgroep. Veel van deze informatie is ook ontsloten via de website www.aanenmaas.nl/lageraam. Deze maken inzichtelijk waar effect verwacht wordt.</p> <p>Specifiek voor client relevante informatie is gedeeld tijdens de keukentafelgesprekken op d.d. 30-06-2022 en 31-05-2022. In deze gesprekken zijn kaarten gedeeld met de verwachte effecten op perceelsniveau.</p>	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.

	c		Idem 4c	Idem 4c	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	d	Nadere gronden	Idem 4d	Idem 4d	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	e		Idem 4e	Idem 4e	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	f		Idem 4f	<p>Effect op percelen beschreven in hoofdstuk 5.4.2 en in detail besproken met cliënt tijdens eerder genoemde keukentafelgesprekken. De ontwerptekeningen waar u naar verwijst geven enkel aan hoe de beek en directe omgeving zal worden ingericht. Het effect voor grondwater is in hoofdstuk 5.4.2 voor het hele effectgebied weergegeven.</p> <p>In rapportage is opgenomen waar nadelig effect voor landbouw plaatsvindt als gevolg van de peilopzet in het projectgebied van de Lage Raam. Deze zijn berekend aan de hand van o.a. de Waterwijze Landbouw. In detail zijn deze gegevens (en meerdere varianten in eerdere planfasen) ook gedeeld met uw cliënt. Voor de vastgestelde variant is in het Definitief Ontwerp aangegeven welke effecten dat heeft.</p> <p>Aan de hand van de diverse berekeningen die reeds uitgevoerd zijn is beoordeeld dat op de percelen van uw client geen onevenredig nadeel plaats zal vinden. Dit is ook besproken tijdens keukentafelgesprekken d.d. 30-06-2022 en 31-05-2022</p>	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	g		Idem 4g	Idem 4g	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	h		Idem 4h	Idem 4h	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.

	i		Idem 4i	Idem 4i	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	j			Tijdens de inloopbijeenkomst d.d. 11-12-2023 heeft uw client tevens aangegeven het niet eens te zijn met de ligging van de bypass Tochtsloot zoals opgenomen in het O-PPWW. Het definitief PPWW gaat nu uit van aanleg aan de zuidzijde, wij hebben hierin uw medewerking nodig. Gesprekken worden gevoerd om verwerving voor realisatie van de bypass aan de zuidzijde te realiseren.	In het definitief PPWW is het voorgestelde tracé van de bypass voor de Tochtsloot gewijzigd. Aan de hand van uw inbreng is gekozen om het zuidelijke tracé op te nemen.
10	a	Broekman Agro B.V.	Idem 4a	Idem 4a	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	b		Idem 4b	De relevante informatie en meerdere tussenresultaten zijn o.a. gedeeld in de begeleidingsgroep. Veel van deze informatie is ook ontsloten via de website www.aanenmaas.nl/lageraam . Deze maken inzichtelijk waar effect verwacht wordt. Specifiek voor client relevante informatie is gedeeld tijdens de keukentafelgesprekken op d.d.19-07-2021. In deze gesprekken zijn kaarten gedeeld met de verwachte effecten op perceelsniveau. Eind 2021 heeft uw client aangegeven geen verdere keukentafelgesprekken te willen voeren en de zaak juridisch af te wikkelen. Naar aanleiding van dit signaal zijn geen persoonlijke gesprekken meer gevoerd. Daarnaast heeft Waterschap Aa en Maas geconcludeerd dat na vaststelling van de uitgangspunten in april 2022, waarbij een peilopzet bij stuw Egweg van 40 centimeter is voorzien, geen nadelig effect optreedt op de percelen van uw client.	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.

				<p>Tevens is er op uw perceel een peilbuis geplaatst binnen het project participatieve monitoring. Zoals aangegeven in de mail d.d. 20-09-2023 kunnen peilbuizen waarvan geen regelmatige gegevens ingediend zijn niet meegenomen worden in de 0-meting. Dit kan dus ook betekenen dat er voor uw locatie of een deel van uw locatie geen exact beeld is van de actuele grondwaterstanden bij het waterschap. Echter de bestaande peilbuizen geven een representatief beeld van de grondwaterstanden voor de modelleringen.</p>	
	c		Idem 4c	Idem 4c	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	d	Nadere gronden	Idem 4d	Idem 4d	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	e		Idem 4e	Idem 4e	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	f		Idem 4f	<p>Effect op percelen beschreven in hoofdstuk 5.4.2 en in detail besproken met cliënt tijdens eerder genoemde keukentafelgesprekken. De ontwerptekeningen waar u naar verwijst geven enkel aan hoe de beek en directe omgeving zal worden ingericht. Het effect voor grondwater is in hoofdstuk 5.4.2 voor het hele effectgebied weergegeven. In rapportage is opgenomen waar nadelig effect voor landbouw plaatsvindt als gevolg van de peilopzet in het projectgebied van de Lage Raam. Deze zijn berekend aan de hand van o.a. de Waterwijze Landbouw. In detail zijn deze gegevens (en meerdere varianten in eerdere planfasen) ook gedeeld met uw cliënt. Voor de vastgestelde variant is in het Definitief Ontwerp aangegeven welke effecten dat heeft. . In detail zijn deze gegevens (en meerdere varianten in de SO fase) ook gedeeld met uw cliënt. Voor de</p>	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.

				vastgestelde variant is in het Definitief Ontwerp aangegeven welke effecten dat heeft. Aan de hand van de diverse berekeningen die reeds uitgevoerd zijn is beoordeeld dat op de percelen van uw client geen onevenredig nadeel plaats zal vinden.	
	g		Idem 4g	Idem 4g	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	h		Idem 4h	Idem 4h	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	i		Idem 4i	Idem 4i	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	j		Idem 4j	Idem 4j	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
11	a	Inspreker 11	'-Is het niet eens met peilopzet in de Raam. Door deze peilopzet zullen de reeds verhoogde grondwaterstanden door peilopzet Maas nog verder stijgen. Dit heeft grote gevolgen voor bedrijfsvoering.	Het waterschap heeft uitgebreid onderzoek gedaan naar de effecten van peilverhoging in o.a. de Lage Raam. Deze effecten zijn opgenomen in hoofdstuk 5 het Projectplan Waterwet. De relevante informatie en meerdere tussenresultaten zijn o.a. gedeeld tijdens inloopbijeenkomsten, onder andere op 12 juli 2023. Veel van deze informatie is ook ontsloten via de website www.aenmaas.nl/lageraam . Specifiek voor client relevante informatie is gedeeld tijdens de keukentafelgesprekken op o.a. 26-10-2023 en 19-01-2024.	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	b		Voorgestelde bypass laat op het perceel nadelige effecten zien in de vorm van verdroging aan de noordzijde en vernatting aan de zuidzijde, beide zijn niet wenselijk op de geprojecteerde locaties.	Voorziene effecten van de peilopzet zijn op de betreffende percelen beperkt. Vanuit de berekeningen wordt geen onevenredige schade voorzien. Om nadelige effecten zoveel mogelijk te beperken nemen wij uw voorstel voor het zuidelijke tracé van de bypass over in het definitief PPWW.	In het definitief PPWW is het voorgestelde tracé van de bypass voor de Tochtsloot gewijzigd. Aan de hand van uw inbreng is gekozen om het zuidelijke tracé op te nemen.
	c	Nadere gronden	'-Als gevolg van peilopzet komt waterpeil in de sloten nabij bedrijf	In de huidige situatie kan de klep van NOS gestreken worden tot 7.10 M+NAP dit wil	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.

		te hoog te staan. Ook verliest het systeem sturing doordat stuw NOS niet meer kan strijken tot 7.1 M+NAP. Gemaal pompt slechts af tot 7.8 M+NAP	echter niet zeggen dat de waterstand ook zakt tot 7.10 M+NAP. Uitgangspunt is dat het peil van de Tochtsloot vergelijkbaar blijft met de huidige situatie (7.80 M+NAP). Streefpeil verandert dus niet wezenlijk maar wordt bediend met het gemaal. Aan- en afslagpeilen voor dit gemaal moeten nog vastgesteld worden. De aanwezigheid van het gemaal geeft lokaal een extra sturingsmogelijkheid die niet onder invloed staat van het peil in de Raam.	
	d	-Waterstanden zijn al gestegen ten gevolge van peilopzet Maas in 2013, dit plan geeft geen oplossing voor de reeds verhoogde grondwaterstanden.	De zienswijze heeft betrekking op project Lage Raam. In de hydrologische berekeningen is uitgegaan van de (huidige) verhoogde Maas waterstanden. Effecten van peilopzet Maas en bijbehorende schade worden niet meegenomen in dit project. We richten ons wel op effecten van de peilopzet in de Raam en bij Meisevoort. Zoals eerder vermeld heeft het effect van deze peilopzet geen onevenredig nadeel.	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	e	-Gemaal Tochtsloot niet plaatsen bij Meisevoort maar ter hoogte van de provinciale weg tussen Gassel en Beers. Deze kan vervolgens afpompen richting de Maas, voorkomt voedselrijk water op Tongelaar en kan laaggelegen Bord voorzien van passende grondwaterstanden.	De suggestie om het gemaal te plaatsen bij de provinciale weg zullen wij doorsturen aan de behandelaar van de claim peilopzet Maas. Dit aangezien uw voorstel vooral betrekking heeft op het verbeteren van de bestaande grondwaterstanden in 't Bord. Die reeds beïnvloed zijn door peilopzet Maas.	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	f	-Bypass Tochtsloot laat in het O-PPWW een verdroging zien aan	PPWW gaat nu uit van aanleg aan de zuidzijde. Dit is een wijziging ten opzichte	In het definitief PPWW is het voorgestelde tracé van de bypass voor de Tochtsloot gewijzigd. Aan de hand van

			de noordzijde en een vernatting aan de zuidzijde. Beide zijn onwenselijk, voorstel is aanleg aan de zuidzijde mits gecompenseerd met gelijk beteelbaar oppervlak.	van het O-PPWW, wij hebben hierin uw medewerking nodig. Gesprekken worden gevoerd om verwerving voor realisatie van de bypass aan de zuidzijde te realiseren.	uw inbreng is gekozen om het zuidelijke tracé op te nemen.
	g		-Zeer ontevreden over opname Bypass zonder overeenstemming met eigenaren.	Vanwege het overwegende belang van deze bypass en de gesprekken die reeds gevoerd waren over de voor het plan benodigde grondverwerving is het besluit genomen om de bypass op te nemen aan de noordzijde van de percelen in het O-PPWW. Om de grondverwerving alsnog te realiseren op het voor uw client voorgedragen tracé blijft de medewerking van uw client noodzakelijk. Om die reden is gekozen voor de zuidelijke variant in het definitief PPWW. Deze zuidelijke variant wordt door uw client ook voorgesteld in de zienswijze. Waterschap gaat er daarom vanuit dat we tot overeenstemming kunnen komen. Gezien het effect van de maatregel voor het achterliggende gebied is er een groter maatschappelijk belang voor het verleggen van de Tochtsloot. Uitgangspunt bij het verwerven van gronden binnen het project Lage Raam is dat deze op vrijwillige basis gerealiseerd worden. Indien het niet lukt om op vrijwillige basis overeenstemming te bereiken kan het opleggen van een gedoogplicht door het waterschap als alternatief ingezet worden.	In het definitief PPWW is het voorgestelde tracé van de bypass voor de Tochtsloot gewijzigd. Aan de hand van uw inbreng is gekozen om het zuidelijke tracé op te nemen.
12	a	Inspreker 12	-niet akkoord met opgenomen Bypass Tochtsloot aan de	Idem 11f	In het definitief PPWW is het voorgestelde tracé van de bypass voor de Tochtsloot gewijzigd. Aan de hand van

			noordzijde van de percelen. Resulteert in ongewenste verdroging, afname beteelbaar oppervlak en beperkt toegankelijkheid.		uw inbreng is gekozen om het zuidelijke tracé op te nemen.
	b		- Voorstel is realisatie aan zuidzijde van perceel mits gecompenseerd met gelijk beteelbaar oppervlak.	Idem 11f	In het definitief PPWW is het voorgestelde tracé van de bypass voor de Tochtsloot gewijzigd. Aan de hand van uw inbreng is gekozen om het zuidelijke tracé op te nemen.
	c		-Zeer ontevreden over opname Bypass zonder overeenstemming met eigenaren.	Idem 11g	In het definitief PPWW is het voorgestelde tracé van de bypass voor de Tochtsloot gewijzigd. Aan de hand van uw inbreng is gekozen om het zuidelijke tracé op te nemen.
13	a	Inspreker 13	'Is tegen peilopzet ivm vernatting percelen.	In ons laatste gesprek d.d. 6 maart 2023 heeft u aangegeven het perceel verkocht te hebben. Hiermee is ook het belang voor u vervallen. Toekomstige gesprekken worden daarom gevoerd met de nieuwe eigenaar.	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	b		-Nog niet bekend hoe mitigatie plaats gaat vinden.	Idem 13a	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	c		-Er sprake zal zijn van opbrengstenderving van gewassen en bijbehorende economische schade, onduidelijk hoe WSAM hiermee omgaat.	Idem 13a	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	d		-Bij nadeelcompensatie ligt bewijslast bij eigenaar/pachter en is dit complex en toekenning schadevergoeding onzeker.	Idem 13a	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.

14	a	Inspreker 14	'- Uitvoering maatregelen heeft nadelige gevolgen voor bedrijfsvoering boomkwekerij. Plan is in strijd met een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, ondanks 10 jaar van overleg.	Gemiddelde grondwaterstand op de percelen van uw client verandert niet substantieel door de maatregelen, dit is ook te zien in de resultaten van de hydrologische berekeningen. Deze resultaten laten zien dat er op de uw percelen geen significante peilstijging verwacht wordt. Hiermee is er ook geen nadelig effect te verwachten. Voor de berekeningen zie hoofdstuk 5 van het definitief-PPWW.	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	b		-Percelen zijn gevoelig voor vernatting en hebben in 1995, 1998 en 2016 onder water gestaan met schade tot gevolg.	Zoals door u zelf beschreven betreft het laaggelegen percelen die gevoelig zijn voor vernatting. In het keukentafel gesprek d.d. 16-09-2020 heeft u dit ook aangegeven. De streefpeilen blijven gehandhaafd, echter bij calamiteiten en hoge grondwaterstanden blijft maatwerk noodzakelijk. Waterschap Aa en Maas kan niet voorkomen dat (laaggelegen) percelen in uitzonderlijke situaties (zoals 1995, 1998 en 2016) overlast ondervinden van hoge grondwaterstanden. Deze uitzonderlijke situaties worden niet direct beïnvloed door de peilopzet in de Lage Raam.	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	c		- zijn van mening dat niet ingegrepen moet worden in de huidige waterpeilen.	Inrichting vindt plaats in het beekdal van de Raam. De effecten in het aanliggende agrarische gebied zijn onderzocht, specifiek voor omgeving Millsveld is al in een eerdere fase besloten om de Rode beek te voorzien van een gemaal. Daarmee is peilbeheer in	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.

				agrarisch gebied, ook bij hogere waterstanden, geborgd.	
	d		-Vanuit WSAM is medegedeeld dat nieuwe peil geen invloed zal hebben, echter laten peilbuizen nu al zien dat stuwstanden direct invloed hebben op de grondwaterstanden. Dus peilopzet resulteert ook in hogere grondwaterstanden.	De voor u relevante peilopzet vindt plaats bij stuw Kammerberg. Het streefpeil (8.30 M+NAP) zal daar lager of gelijk zijn aan het huidige streefpeil van Garisveld (8.30-8.40 M+NAP) de gemiddelde waterstand zal daardoor bij u niet stijgen.	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	d		-Bij waterstanden boven huidig peil 8.00 – 8.10 M+NAP is uitvoeren van de bedrijfsvoering lastig. Hebben nu al te maken met kwelwater.	Voor u relevant huidig peil bij Garisveld is 8.40 M+NAP Zoals eerder beschreven (14c) verandert dit peil niet.	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	e		-onduidelijk is wie werking van pompen en beheer krijgt en hoe hier door bewoners beroep op kan worden gedaan.	Pomp wordt ingeregeld op streefpeil, beheer vindt plaats door medewerker district.	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	f		-Zijn bang dat flexibiliteit van stuw Garisveld verloren gaat na realisatie.	De flexibiliteit van Garisveld wordt overgenomen door Kammerberg. Gemaal bij Millsveld wordt geplaatst om afwatering lokaal te bevorderen.	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
	g		-Onvoldoende rekening gehouden met agrarische functie maar vooral gefocust op natuurontwikkeling.	Waterbeheer en planontwikkeling voor de Lage Raam moet rekening houden met meerdere functies. De agrarische functie maakt hier ook deel van uit. Er wordt zo goed mogelijk gekeken naar de belangen vanuit de diverse functies.	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.

	h		-Zijn betrokken maar worden niet gehoord.	Idem 14g	Geen aanpassingen in het Projectplan Waterwet.
--	---	--	---	----------	--